

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії **Оксана ВОЛКОВА**, 1979 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2003 році Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія» за спеціальністю «Лікувальна справа», з 2021 року по теперішній час - аспірантка очної (денної) форми навчання кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету, виконала акредитовану освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії за спеціальністю 222 Медицина Полтавського державного медичного університету.

Разова спеціалізована вчена рада створена згідно з наказом ректора Полтавського державного медичного університету № 231 від 08.05.2025 року на підставі рішення Вченої ради Полтавського державного медичного університету від 07 травня 2025 року, протокол № 8 у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради –

Руслан ЛУЦЕНКО, доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.05 - фармакологія, професор, завідувач кафедри фармакології Полтавського державного медичного університету

Рецензентів –

Андрій МИКИТЕНКО – кандидат медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету

Антоніна СИДОРЕНКО, кандидат медичних наук зі спеціальності 14.03.05 - фармакологія, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології Полтавського державного медичного університету

Офіційних опонентів –

Руслан ВАСТЬЯНОВ – доктор медичних наук зі спеціальності 14.03.04 – патологічна фізіологія, професор, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В. Підвисоцького Одеського національного медичного університету

Лариса ЧЕБОТАР – кандидат біологічних наук зі спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин, доцент, доцент кафедри медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та патофізіології Чорноморського національного університету імені Петра Могили

на засіданні «27» червня 2025 року прийняла рішення про присудження

ступеня

доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я **Оксані ВОЛКОВІЙ** на підставі публічного захисту дисертації *«NF-κB-залежні механізми метаболічних та функціональних розладів головного мозку при зміні тривалості циклів «світло-темрява» за умов ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді»* за спеціальністю 222 Медицина.

Дисертацію виконано у Полтавському державному медичному університеті, Міністерство охорони здоров'я України, м. Полтава.

Науковий керівник **Віталій КОСТЕНКО**, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень та вирішує наукове завдання, яке полягає у з'ясуванні ролі транскрипційного фактора NF-κB у механізмах метаболічних і функціональних розладів великих півкуль головного мозку за умов поєднання ліпополісахарид-індукованої системної запальної відповіді та зміни тривалості фаз «світло-темрява».

Викладена державною мовою і відповідає вимогам щодо оформлення дисертацій.

Здобувачка має 11 наукових праць, з них 4 статті (3 статті у фахових журналах України категорії Б, 1 стаття у фаховому журналі України категорії А, що реферуються міжнародною наукометричною базою *Scopus*), 6 тез доповідей у матеріалах конгресів і конференцій, 1 технологія.

1. Волкова ОА, Акімов ОЄ, Костенко ВО. Вплив глутамату натрію на розвиток оксидативно-нітрозативного стресу у великих півкулях головного мозку щурів при поєднанні зміни циклу «світло-темрява» та системної запальної відповіді. Сучасні медичні технології. 2024;16 (2):115-121 (*Scopus*). DOI: 10.14739/mmt.2024.2.300688.

2. Волкова ОА, Костенко ВО. Інтенсивність розвитку оксидативного стресу у великих півкулях головного мозку щурів за умов поєднаної дії системної запальної відповіді, зміни нормального циклу «світло-темрява» та введення флуоксетину. Проблеми екології та медицини. 2024;18 (2):13-18. DOI: 10.31718/mer.2024.28.2.02.

3. Волкова ОА., Костенко ВО. Вплив NF-κB на інтенсивність оксидативного стресу у великих півкулях головного мозку щурів при поєднанні зміни циклу «світло-темрява» і системної запальної відповіді та введення глутамату натрію. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. 2024;24(3):104-107. DOI: 10.31718/2077-1096.24.3.104.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

1. **Луценко Руслан Володимирович** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фармакології Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

2. Вастьянов Руслан Сергійович – доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені В.В.Підвисоцького Одеського національного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. У розділах власних досліджень (особливо при описі біохімічних показників) спостерігається надлишкова деталізація цифрових результатів, що ускладнює сприйняття основного змісту без суттєвого збільшення його аналітичної ваги. Це створює певну перевантаженість тексту.

2. У дисертації наявні повтори фраз про оксидативно-нітрозативний стрес, антиоксидантні ферменти та NO-синтазну систему, що часом знижує динамічність викладу.

3. Обґрунтування вибору глутамату натрію, флуоксетину та етанолу як модулювальних чинників могло б бути більш чітко обґрунтоване в контексті їх реального клінічного чи поведінкового значення у людини.

4. У списку джерел окремі позиції мають неоднорідність у форматуванні бібліографічних описів, що потребує редагування для приведення до єдиного стилю відповідно до чинних вимог.

5. Частина графіків і таблиць, попри інформативність, могла б бути оформлена з більшим акцентом на візуальну ясність – наприклад, зменшення об'єму підписів, стандартизація шрифтів, уникнення надмірної кількості цифрових значень у підписах.

6. У розділі «Аналіз та узагальнення отриманих результатів» бракує більш широкого порівняння отриманих результатів з актуальними світовими дослідженнями, що зменшує глибину критичного аналізу.

7. У тексті трапляються окремі стилістично недосконалі формулювання, які варто було б уточнити або відредагувати задля досягнення більшої наукової чіткості.

3. Чеботар Лариса Дмитрівна – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри медичної біології та фізики, мікробіології, гістології, фізіології та патофізіології Чорноморського національного університету імені Петра Могили МОН України.

Зауваження:

1. У низці представлених графіків бракує стандартного позначення достовірності відмінностей (наприклад, зірочками * $P < 0,05$; ** $P < 0,01$ тощо), що ускладнює швидке візуальне сприйняття результатів та їхню порівняльну оцінку.

2. Незважаючи на дослідження NF- κ B-залежних ефектів, у роботі не проводилося визначення експресії ключових генів циркадіанного осцилятора (Per1, Per2, Clock, Bmal1), що могло б суттєво збільшити наукову цінність дослідження.

3. У тексті дисертації відсутні розгорнуті пояснення щодо обґрунтування обраних доз флуоксетину, глутамату натрію та 40% етанолу, а також щодо їх клінічної релевантності чи еквівалентності для моделювання людських умов.

4. Дисертація містить порівняння між групами, однак не подається динамічний аналіз у часових точках, що обмежує можливість прослідкувати розвиток процесів у часі.

5. Враховуючи функціональні порушення мозку, доцільним було б доповнити результати біохімічних змін хоча б базовим морфологічним підтвердженням (наприклад, стан нейронів, глії, судин).

6. У тексті дисертації трапляються поодинокі граматичні та стилістичні неточності, які не впливають на загальний зміст, проте потребують редакторського доопрацювання з метою підвищення рівня наукового викладу.

4. Микитенко Андрій Олегович – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. Для оцінки впливу модуляторів в роботі не вистачає груп контролю, а саме: «Глутамат натрію», «флуоксетин», «40% розчин етанолу», «Глутамат натрію+десинхроноз», «флуоксетин+десинхроноз», «40% розчин етанолу+десинхроноз», «Глутамат натрію+синдром системної запальної відповіді», «Флуоксетин+синдром системної запальної відповіді», «40% розчин етанолу+синдром системної запальної відповіді».

2. Для підтвердження моделі гострого десинхронозу не вистачає оцінки змін біогенних амінів та гормонів (мелатоніну, кортикостерону чи вазопресину).

3. Для підтвердження моделі синдрому системної запальної відповіді не вистачає оцінки маркерів системної запальної відповіді.

4. У роботі в якості активатора транскрипції генів Per використовують глутамат натрію, що на мій погляд, недостатньо обґрунтовано і посилення на модель за якою вводили цей препарат спричиняє зміни слизової оболонки дванадцятипалої кишки щурів, а не активацію генів Per.

5. Зустрічаються поодинокі не зовсім вдалі вирази, граматичні та стилістичні помилки.

5. Сидоренко Антоніна Григорівна – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фармакології Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауваження:

1. Як пригнічувач генів Per використовували флуоксетин, проте у посиленні на модель немає даних, щодо пригнічення цих генів за умов використання даного препарату в цій дозі за вказаною схемою.

2. Зустрічаються поодинокі не зовсім вдалі вирази, стилістичні помилки.

6. Стецук Євген Валерійович - кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

7. Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук, професор, професор закладу вищої освіти кафедри біологічної та біоорганічної хімії Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Зауважень немає.

8. Акімов Олег Євгенович – доктор філософії, доцент закладу вищої освіти кафедри патофізіології Полтавського державного медичного університету.

Зауважень немає.

9. Кайдашев Ігор Петрович - Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи Полтавського державного медичного університету МОЗ України, гарант ОНП «Медицина».

Зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Оксані ВОЛКОВІЙ** ступінь доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Руслан ЛУЦЕНКО